

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Svmmæ Virtvtvm, Ac Vitiorvm , Tomus ...

Guilelmus <Peraldus>

Lvgdvni, 1585

De aliis sex quæ valere possunt ad detestatione[m] acediæ. Cap. IIII.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-46161](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-46161)

poris hoc, q̄ oportebit districtam rationem de eo reddere coram Deo. Omne enim tempus tibi impensum requiretur a te qualiter sit expensum, sicut dicit beatus Bernard. Et sicut capillus non peribit de capite: ita nec momentum de tēpore peribit. Vnde Psalm. Cum accepero tempus, ego iustitias iudicabo. Et Thren. 1. Vocauit aduersum me tēpus, vt cōterat electos meos. Beneficiū temporis multum erit aduersus homines, etiā aduersus eos qui boni videntur esse. Valde enim ingrati apparetur illi, quibus Dominus tantum beneficiū dabat singulis momentis, quantum est beneficiū temporis, qui tanto beneficio non cessauerunt ab impugnatione ipsius. ¶ Septimo debet homines mouere ad idem hoc, q̄ tempus quodam speciali modo est nostra possessio. vnde Seneca. Reliqua à nobis aliena sunt, tempus tantum nostrum est. Tali modo tempus nostrum est: q̄ si tempus amittimus, quodam modo nosmetipsos amittimus: qui medietatem sui temporis amisit, quodammodo dimidiū se amisit. ¶ Octauo debet mouere nos ad temporis conseruationem hoc, q̄ temporis amissio quedam mors est. Est enim amissio vitæ. vnde Seneca. Quem mihi dabis qui aliquod pretium temporis ponat, qui intelligat se quotidie mori: idem: Quotidie morimur, quotidie enim demitur aliqua pars vitæ. Et tunc quoque cum crescimus, vita decrescit: quemadmodum clesidra nō extremum stillicidium exhaurit, sed quicquid antè defluxit: sic vltima hora qua est: desinimus, non solum mortem facit, sed sola coasumat. Et conseruatio temporis in hoc attenditur, vt in Dei seruitio expēdatur: & sic ex tempore quodammodo summato aternitas in futuro colligatur. Illi verò qui prodigè tempus expendit, frequenter accidit, quòd citius tempus amittat. Viri enim impij non dimidiabunt dies suos. Et implebitur in eo illud Eccl. 29. In tempore redditionis postulabit tempus.

De alijs sex que valere possunt ad detest. tionē acedia. C A P. IIII.

Praeter prædicta sunt sex alia que possunt valere ad detestationem acediae. ¶ Primū est hoc, q̄ ipsa inquinat pulcherrimam partem ecclesiae, scilicet viros contemplatiuos. Et est mirū q̄ illi sunt magis acediosi, qui minus esse debuerūt. Viri enim contemplatiui, quorum esset non solū currere, sed volare (anes enim spirituales sunt) ad modū testudinum lentissimè incedūt. vnde iam nō potest dici de illis illud verbum Esa. 40. Qui sunt isti qui vt nubes volant: sed velut mortui immobiles stant. Vnde necesse habent frequenter orare, exemplo Dauid, vt in via Domini viuificentur, & vt pennæ columbæ eis dētur, vt volare possint.

possint & requiescant. ¶ Secundo potest valere ad detestationē
 acediae hoc, q̄ ille qui hoc vitio à diabolo capitur, ignominio-
 sus capitur ceteris peccatoribus, sola enim ignavia capit eum,
 & quandoque solus timor. vnde Prou. 18. Pigrum deiecit timor,
 & animā effeminatorum esurient. Multum postea erubescere
 ille quem solus timor deiecit de equo virtutum, cum timor nō
 firmiter quadam pictura terribilium. Præterea cum timor sit de
 malo futuro, ille quem timor vincit, quodammodo vincitur ab
 hoste qui nondum est, sed futurus, & quandoque etiam futurus
 non est. vnde Sene. Illud tibi præcipio, ne sis miser ante tēpus.
 Illa quæ velut imminetia expauit, forassis nunquam ventu-
 ra fut. ¶ Tertio potest valere ad detestationem acediae hoc,
 q̄ homo acediosus valde ignominiose detinetur captus. Non
 enim ligatus est vinculis ferreis, imò nec stupeis, sed poti⁹ nul-
 lis. Sola enim desidia detinetur: nec habet aliquem carcerem
 quo claudatur, vel custodes quibus custodiatur, nisi prout sum-
 mat. vnde Prouerb. 15. Iter pigrorum quasi sepes spinarum. Ho-
 mini pigro videtur q̄ viæ sibi spinis clausa sint, & quòd nullo
 modo fugere possit de manibus diaboli. Videtur sibi quòd si
 conuertatur ad Dominum, statim debeat mori. vnde Gen. 4. di-
 cit Cain: Omnis qui inuenerit me, occidet me. Idē legitur Prou.
 21. Dicit piger, Leo est foris, in medio platearum occidendus
 sum. Et 26. Dicit piger, Leo est in via, in itineribus leana. Mirū
 est quare ita timent pigri conuerti ad Dominum, cum videant
 eos qui ad Dominum conuertuntur, diutius vivere, & pulchrio-
 res esse. ¶ Quarto potest facere ad detestationem acediae hoc,
 q̄ vitium istud solū vel maximè homines infestat & impugnat,
 quando sunt in seruitio Dei. vnde partem Dei nititur ei aufer-
 re, nec parum deteriorat eam: quandoq; enim efficit vt Psalte-
 riu vñ cū fastidio & acedia dictū minus sit gratū Deo, quàm
 psalmus vnus cum deuotione & hilaritate dictus. vnde Hiero.
 Malo psalmū vñ cū hilaritate mētis decantare, quàm totū psal-
 teriu cum fastidio & torpore & acedia. ¶ Quinto potest valere
 ad detestationē acediae hoc, q̄ acedia est valde grauis infirmi-
 tas. Tria autē faciunt ad grauitatē istam. Primum est hoc q̄ illi
 qui laborāt hac infirmitate, nesciunt se infirmos esse: vnde se sa-
 pientes esse reputant, & alios iudicant. Ideo dicitur Pro. 26. Sa-
 pientior sibi videtur piger, septem vitis loqueribus sententias. Pe-
 riculosa verò solet esse infirmitas quæ nō agnoscitur, quia eius
 remedium non queritur. vnde Bernar. Scio longius à salute ab-
 siltere membrū quod obstupuit, & ægrum sese non sentientem
 pericu

periculosius laborare. Secundo facit ad grauitatem huius infirmitatis eius prolixitas. Est enim accedia velut febris lassā. Vnde de illa potest intelligi quod dicitur Eccl. 10. Languor prolixior grauat medicum. Tertio facit ad grauitatem huius infirmitatis hoc, quod reddit hominē impotentē ad operandum: vnde significatur per paralysin Matt. 8. & Matt. 9. per ariditatem manus Matth. 12. vbi legitur sic, Et ecce homo habens manum aridam, &c. Accediosus manū dexteram aridam habet, sed non sinistram: quia impotens est ad bene operandū, sed non ad male operandum: vnde Zach. 11. dicitur de malo pastore: Brachium eius ariditate siccabitur, & oculus eius dexter tenebrensens obscurabitur. Tunc oculus dexter obscuratur, quando pastor ad spiritualia cæcitate efficitur. Accedia est velut febris illa que dicitur critica: que prouenit ex cōsumptione naturalis humiditatis. Sic accedia ex defectu humoris gratiæ. Sexto potest valere ad detestationem accediæ hoc, quod accediosus iniquus est in Deū: quia defraudat eum in lucto talenti quod ei cōmisit. Iniquus est in proximū, & quia eum scandalizat, & quia defraudat eum in hoc, quod vult comedere & bibere sicut & ipse: & tamen non vult laborare sicut ipse. In seipsum etiam iniquus est quia hostes suos nutrit à quibus perimatur, scilicet vitia.

De diuersis generibus peccatorum qua ad hoc vitium pertinent,
PARS III. que habet XVII. capitula.

De tepiditate & malū que in homine tepiditas facit. CAP. I.

DICTO de his que faciunt ad detestationem accediæ, consequenter dicendum est de diuersis speciebus vitiorum, que ad accediam pertinent. Videntur autem ista xvj. vitia ad accediam pertinere. Tepiditas, mollities, somnolentia, otiositas, dilatio, tarditas, negligentia, imperfectio siue imperseuerantia, remissio, dissolutio, incuria, ignauia, indeuotio, tristitia, tardium vitio, desperatio. ¶ Tepiditas est paruus amor boni. Et videtur esse tepiditas prima radix in peccato accediæ, & ex hac videtur nasci cætera vitia enumerata. Facit autē tepiditas multa mala in homine. ¶ Primo Deo vomitū prouocat, vt prius ostensum est. Tūc tepidus à Deo euomitur, quū in deteriora labi permittitur, vel impoenitēs moritur. ¶ Secūdo fiduciā tēdā & accedēdi diabolo præstat. De multis enim vitiis tentat diabolus hominē tepidū, de quibus nō auderet tētare hominē feruentē. vnde dicitur authoritatē, Ollæ feruētī muscæ non insident. Tertio reddit hominē quasi impotentē & contractum: vt patet in illis qui cum valde fortes sint, nō possunt sextam partem poenitiæ facere quam